

udkast til en del af de ændringer, der foreslås ved dette lovforslag. Der henvises herom til betænkningens side 35-39 og 397-404.

5. Ændring af retsplejelovens regler om værgemålssager

Også forslaget om ændring af retsplejelovens kapitel 43, der nu har titlen »Sager om umyndiggørelse og lavværgemål«, er en følge af forslaget til værgemålsloven og skal derfor ses i sammenhæng med dette lovforslag.

Som det fremgår af forslaget til værgemålsloven, er det hensigten, at kompetencen til at træffe afgørelse om værgemål fremover i væsentligt omfang skal overføres til statsamtene, således at domstolene kun skal behandle de sager, hvor der er spørgsmål om fratagelse af den retlige handleevne vedrørende økonomiske forhold, jf. værgemålslovens § 6, eller hvor det findes betænkeligt, at sagen afgøres administrativt, jf. værgemålslovens § 13. Domstolene får dog tillige til opgave at prøve de afgørelser om værgemål, der træffes af statsamtene, i det omfang statsamtets afgørelser indbringes for retten, jf. værgemålslovens § 22.

Det er som følge bl.a. af ændringen af kompetencereglerne vedrørende sager om værgemål nødvendigt at give retsplejelovens kapitel 43 en ny udformning. Dette kapitel indeholder de regler, som er specielle for domstolenes behandling af sager om værgemål. Herudover findes regler for domstolsbehandlingen af værgemålssager i værgemålslovens kapitel 3, i det omfang reglerne er fælles for statsamtene og domstolene.

En del af reglerne i det nugældende kapitel 43 i retsplejeloven er overført til værgemålsloven. Det gælder f.eks. bestemmelsen i retsplejelovens § 466, hvorefter umyndiggørelse og lavværgemål efter anmodning skal ophæves, når der ikke længere er grund til at opretholde foranstaltningen. Denne bestemmelse afløses af bestemmelserne i værgemålslovens §§ 9 og 10. Endvidere afløses bestemmelsen i retsplejelovens § 457 om, hvem der kan fremsætte anmodning om værgemål, og bestemmelsen i retsplejelovens § 460, stk. 1, om sagens oplysning af reglerne i værgemålslovens § 16 og § 18. Reglen i retsplejelovens § 462 om foreløbige afgørelser om umyndiggørelse er overført til værgemålslovens § 21.

Forslaget til ændring af retsplejelovens regler om domstolenes behandling af sager om værgemål indebærer bl.a., at retten fremover i alle sager skal beskikke en advokat for den, som sagen om værgemål drejer sig om. For domstolenes sagsbehandling bliver det endvidere af betydning, at den, som sagen angår, under et retsmøde skal have adgang til at ud-

tale sig, medmindre det i det konkrete tilfælde ikke skønnes påkrævet. Reglen herom er dog af systematiske grunde placeret i værgemålsloven, men indebærer en væsentlig ændring, idet de fleste sager om værgemål i dag bliver behandlet skriftligt.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 461 om virkningen af, at den, der har anmodet om umyndiggørelse eller lavværgemål, udebliver, er ikke medtaget i forslaget til et nyt kapitel 43 i retsplejeloven. Myndighedslovsudvalget har overvejet, om der skulle indføres en adgang for retten til at pålægge den, som sagen angår, at komme til stede i retten og afgive forklaring, men har – bl.a. fordi vidnetvangsreglerne næppe vil føre til et rimeligt resultat af et fremmøde – undladt at foreslå en sådan ændring. Hertil kommer også, at det fremover skal være obligatorisk, at der beskikkes advokat for den, som værgemålssagen drejer sig om, og at der derfor altid vil være en repræsentant for denne til stede under retsmøder.

Retten må således efter en konkret vurdering og på grundlag af de almindelige civilprocessuelle regler afgøre, om udeblivelsen skal tillægges den, som sagen angår, bevismæssig skadevirkning, men dette vil næppe ofte blive aktuelt i værgemålssager, hvor oplysningen af sagen påhviler retten.

Om de enkelte bestemmelser i forslaget til ændring af retsplejelovens kapitel 43 henvises i øvrigt til bemærkningerne nedenfor til de enkelte bestemmelser.

6. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Da dette lovforslag består af en række konsekvensændringer som følge af det samtidigt fremsatte forslag til værgemålsloven, kan der om lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser henvises til afsnit 14 i de almindelige bemærkninger til forslaget til værgemålsloven.

7. Hørte myndigheder m.v.

Myndighedslovsudvalgets betænkning om værgemål har været sendt til høring hos de myndigheder og organisationer, der er nævnt i de almindelige bemærkninger under afsnit 15 i forslaget til værgemålsloven. Endvidere har et udkast til nærværende lovforslag været sendt til høring hos de samme myndigheder og organisationer.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I *bilaget* til lovforslaget er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de gældende regler.